

Bevallen onder geheimhouding

Specialist bij ongewenste zwangerschap en afstammingsvragen

Afstand ter adoptie

Als een vrouw ongewenst zwanger is, komt ze voor de keuze te staan of ze de zwangerschap wil uitdragen of wil laten afbreken. Als ze de zwangerschap uitdraagt maar het kind niet zelf wil of kan opvoeden, kan ze kiezen voor een pleegzorgplaatsing of voor het afstaan van het kind ter adoptie. Bij een afstand ter adoptie worden alle juridische banden tussen moeder en kind doorgesneden. De biologische moeder heeft geen zeggenschap meer over het kind, en het kind krijgt de achternaam van de adoptieouders. Het is een ingrijpende beslissing met grote gevolgen. Zo'n beslissing neem je niet zomaar. Daarom is er een bedenktijd ingesteld van drie maanden.

Fiom begeleidt zwangere vrouwen die overwegen om hun kind af te staan na de geboorte. De redenen waarom vrouwen hiervoor kiezen, zijn uiteenlopend en persoonlijk.

Onder geheimhouding bevallen

Als het voor de vrouw erg belangrijk is om de zwangerschap, de bevalling en de geboorte van het kind geheim te houden, kan ze in Nederland onder geheimhouding bevallen. Daarna kan ze haar kind onder geheimhouding afstaan ter adoptie.

Hoe vaak komt afstand ter adoptie en bevallen onder geheimhouding voor?

In 2015 waren er 74 vrouwen die het voornemen hadden hun kind af te staan ter adoptie. Deze 74 vrouwen maakten uiteindelijk de volgende keuze:

Alternatieven in het buitenland?

In Nederland kunnen vrouwen kiezen voor bevallen onder geheimhouding. In enkele andere landen bekijkt men ook de mogelijkheden voor anoniem bevallen of voor vertrouwelijk bevallen. De verschillen op een rij:

1

Onder geheimhouding bevallen

Een vrouw bevalt en haar persoonlijke gegevens worden geheim gehouden voor derden. Haar naam wordt wel vermeld op de geboorteakte van het kind. Het kind heeft daardoor later de mogelijkheid om zijn of haar afstammingsgegevens te achterhalen.

2

Vertrouwelijk bevallen/-discreet bevallen/onder pseudoniem bevallen

Een vrouw bevalt en haar persoonlijke gegevens worden geheim gehouden voor derden. De naam van de moeder wordt niet vermeld op de geboorteakte van het kind maar de gegevens van de moeder worden wel bewaard. Als het kind 16 is, kan het zijn/haar afstammingsgegevens opvragen.

3

Anoniem bevallen

Een vrouw bevalt zonder dat zij daarbij haar persoonlijke gegevens achterlaat. Na ontslag uit het ziekenhuis of het opvanghuis waar zij is bevallen, verdwijnt de vrouw in de anonimiteit. Het kind kan er later niet achter komen wie zijn biologische ouders zijn.

Wat zijn ervaringen met anoniem bevallen en vertrouwelijk bevallen?

Anoniem bevallen

In Frankrijk is anoniem bevallen wettelijk geregeld. Het wordt aangeduid met de term 'sous X'.

Het Franse systeem is zwaar onder druk gekomen door aanhoudend protest van de 'X-kinderen' (kinderen die anoniem zijn afgestaan). Ze vinden het onaanvaardbaar dat ze hun biologische ouders niet op kunnen sporen.

In een poging de rechten van de X-kinderen te verzoenen met het recht van de ouders om anoniem te blijven, stuurde Frankrijk de procedure van de anonieme bevalling in 2002 bij. Er werd een Nationale Raad voor toegang tot persoonsgegevens opgericht. Via die Raad kunnen X-kinderen een poging ondernemen om hun biologische oorsprong te achterhalen.

Discreet of vertrouwelijk bevallen

In België is een jarenlang proces gaande naar de mogelijkheid om 'discreet bevallen' wettelijk vast te leggen. De identiteit van de moeder zou bewaard moeten worden bij een nieuw op te richten, onafhankelijke instantie. Het wetsvoorstel is nog niet doorgevoerd.

Het grootste discussiepunt is wat er gebeurt als het kind (als het 16 is) naar de identiteit van de moeder vraagt en deze weigert informatie te geven. Heeft de moeder dan het recht om haar identiteit te beschermen of moeten de rechten van het kind in dat geval centraal staan? Er wordt voor gepleit om in dat geval een rechter te laten oordelen.

Sinds mei 2014 is het in Duitsland mogelijk om vertrouwelijk te bevallen. Een vrouw kan onder een andere naam (pseudoniem) een kind ter wereld brengen, maar laat wel haar persoonlijke gegevens achter. Kinderen kunnen als ze 16 jaar zijn, de echte naam van hun moeder opvragen. Als deze daar bezwaar tegen maakt, besluit een rechter uiteindelijk of haar identiteit bekend gemaakt wordt.